

RETNINGSLINJER OM SPEIDERDRAKT (jfr. NSF lover § 4)

1. PRINSIPPER OM SPEIDERDRAKT

- 1.1 Hensikten med speiderdrakten er:
 - Identitet** – speidere skal føle at de er del av en verdensomspennende barne- og ungdomsbevegelse/fellesskap.
 - Synlighet** – speidere skal synes utad og innad.
 - Likhet** – speidere skal behandles likt med tanke på økonomi og ressurser, men ikke som like individer intellektuelt og utviklingsmessig sett.
- 1.2 Speiderdrakt bør brukes når en eller flere enheter opptrer offentlig.
- 1.3 Bare medlemmer av Norges speiderforbund kan bære NSF's godkjente speiderdrakt.

2. SPEIDERDRAKTEN

- 2.1 Speiderdrakten består av:
 - speiderskjerf med skjerfknute
 - grå speiderskjorte med distinksjoner

Speiderskjorten selges gjennom forbundets offisielle salgskanaler.
- 2.2 Kolleksjon BLÅ er offisielt plagg i tillegg til speiderskjorten. Plaggene kan brukes i tillegg til speiderskjorten og kan ha trykk med gruppenavn på venstre side. Det skal ikke sys på speidermerker på plaggene og de kan brukes sammen med speiderskjerfet i speider-sammenhenger.
- 2.3 Tilleggseffekt for sjøspeidere:

Sjøspeidere kan bruke «Devolden» som jakke. Forbundsmerket festes til venstre lomme. Merket for sjøspeiderne kan plasseres over venstre lomme. Sikkerhetsmerke, høyeste innen dekk- og maskinlinjen, bæres på høyre overarm.

3. DISTINKSJONER FOR ALLE ENHETER

- 3.1 **Forbundsmerket - Norges speiderforbund**

Utseende: Firkantet, kløverliljen vevet på blå bunn.
Plassering: Venstre skjortelomme, midt på lommefolden.
- 3.2 **Enhetsmerke**

Utseende: Brunt med symbol for beverspeidere.
Gult med symbol for småspeidere.
Grønt med symbol for Stifinnere og Vandrere (troppen).
Burgunder med symbol for rovere.
Plassering: På speiderskjerfet med det innbroderte kompasset i bunnen.

Leder i enheter bærer samme farge på enhetsmerket som øvrige medlemmer innen sin enhet. Ledere som ikke er knyttet til noen enhet, bærer ikke enhetsmerke.

Ved overgang til ny enhet kan markering for tidligere enhet på speiderskjerfet beholdes. Det nye merket sys over det tidligere, slik at det dannes en kant hvor tidligere grenfar-ge(r) synes.

4. DISTINKSJONER FOR ALLE ENHETER UNNTATT BEVER:

4.1 Verdensmerket for jenter (WAGGGS)

Utseende: Rundt, brodert.

Plassering: Venstre overarm på skjorten.

4.2 Verdensmerket for gutter (WOSM)

Utseende: Rundt, brodert.

Plassering: Venstre overarm på skjorten.

4.3 Gruppebånd

Utseende: Blå skrift på hvit bunn.

Plassering: Over høyre lomme på skjorten, rett over lommeklaffsømmen.

Tilsvarende på "Devolden" for sjøspeidere.

4.4 Kretsmerke

De kretser som ønsker det, kan bruke kretsens merke.

(Maks. størrelse 7 x 6 cm.) Merket plasseres over høyre lommeklaff på speiderskjorten.

4.5 Korpsmerke

Utseende: Firkantet, vevet.

Plassering: Høyre skjortelomme, midt på lommefolden.

4.6 Norges-merke

Sys over gruppebåndet. Bæres i forbindelse med utenlandsreiser eller av medlemmer som regelmessig er på reise i utlandet.

4.7 Deltakermerke

Det kan brukes spesielle deltakermerker for bl.a. kretsleir, landsleir, JOTA, osv. Merket kan brukes inntil ett år.

Plassering: Venstre arm, under verdensmerket.

4.8 Merke for sjøspeidere

Utseende: Rundt stoffmerke, mørk blå bunn med anker.

Plassering: Over venstre lomme, til høyre for patruljemerket.

4.9 Gruppemerke

De grupper som ønsker det kan bruke et egetdesignet gruppemerke.

Utseende: Valgfritt, men størrelsen skal være maksimalt 7 cm bredt og 6 cm høyt.

Plassering: Til høyre for kretsmerket.

5. DISTINKSJONER FOR BEVERE OG SMÅSPEIDERE

Bever er forbundets yngste arbeidsenhet og består av medlemmer i 1. - 2. klasse. Småspeidere består av medlemmer i 3. - 4. klasse. Merkene for Bevere har brun bunnfarge. Merkene for Småspeidere har gul bunnfarge.

5.1 Patruljemerker

Utseende: Avrundede trekanter i flere farger.

Plassering: Med spissen ned, over venstre skjortelomme.

5.2 Utfordringen

Utfordringen kan maksimalt tas fire ganger som Bever og fire ganger som Småspeider. Merket/pinnen kan festes på leirbålskappen når man bytter aldersgruppe.

Utseende: Rund metallpins med brun bunnfarge for Bevere og gul bunnfarge for Småspeidere. I midten av pin'en er det avbildet et kompass.

Plassering: Rett over venstre brystlomme.

5.3 **Jeg er beredt - merket**

Tøymerket finnes i to versjoner, "jeg er beredt" (bokmål) og "eg er budd" (nynorsk). Merket bæres til man har gjennomført "jeg er beredt" merket i neste aldersgruppe.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten "Jeg er beredt"/"Eg er budd".
Brun bunnfarge for Bevere og gul bunnfarge for Småspeidere.

Plassering: Under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

5.4 **Programmerkene**

Det er 5 programmerker:

Friluftsliv:	symbol – slitt turstøvel
Samfunnsengasjement:	symbol – jordkloden i en hånd
Vennskap:	symbol – leirbålet
Kreativitet:	symbol – lyspære/omvendt spørsmålstegn
Livskvalitet:	symbol – treet med røttene

Utseende: Stående firkantet merke med brun bunnfarge og hvit kontur for Bevere og gul bunnfarge og sort kontur for Småspeidere.

Plassering: På høyre overarm. Merkene sys på slik at de former en omvendt "V" (Λ).

5.5 **Fordypningsmerkene** (for småspeidere)

Utseende: Runde, ca. 3 cm i diameter, med farget kant og symbol.
«6-merkers»-merke i tilsvarende utførelse.

Plassering: Inntil seks merker og «6 merkers» merke på høyre overarm, parvis, under programmerkene med avstand mellom merkene.

5.6 **Prosjektmerker**

Utseende: Varierende.

Plassering: Høyre arm, fortløpende sammen med fordypningsmerker.

6. **DISTINKSJONER FOR TROPPEN**

Troppeen består av Stifinnere (5. – 7. klasse) og Vandrere (8. – 10. klasse) Stifinnermerkene har blå bunnfarge og Vandrermarkene har grønn bunnfarge. Symbolikken på merkene er de samme for begge aldersgruppene.

6.1 **Patroljemerker**

Kan være ferdig brodert, eller merker som speideren dekorerer selv.

Utseende: Trekantet med grønn bunnfarge.

Plassering: Med spissen ned, over venstre skjortelomme.

6.2 **Utfordringen**

Utfordringen kan maksimalt tas seks ganger som Stifinner og seks ganger som Vandrere. Merket/pinnen kan festes på leirbålskappen når man bytter aldersgruppe.

Utseende: Rund metallpins med blå bunnfarge for Stifinnere og grønn bunnfarge for Vandrere. I midten av pin'en er det et avbildet et kompass.

Plassering: Rett over venstre brystlomme.

6.3 **Jeg er beredt - merket**

Tøymerket finnes i to versjoner, "jeg er beredt" (bokmål) og "eg er budd" (nynorsk). Merket bæres til man har gjennomført "jeg er beredt" merket i neste aldersgruppe.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten "Jeg er beredt"/"Eg er budd". Blå bunnfarge for Stifinnere og grønn bunnfarge for Vandrere.

Plassering: Under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

6.4 **Programmerkene**

Det er 5 programmerker:

Friluftsliv:	symbol – slitt turstøvel
Samfunnsengasjement:	symbol – jordkloden i en hånd
Vennskap:	symbol – leirbålet
Kreativitet:	symbol – lyspære/omvendt spørsmålstejn
Livskvalitet:	symbol – treet med røttene

Utseende: Stående firkantet merke med blå bunnfarge for Stifinnere og grønn bunnfarge for Vandrere og hvit kontur.

Plassering: På høyre overarm. Merkene sys på slik at de former en omvendt "V" (Λ). Speidersjefens topputmerkelse plasseres i midten av denne formasjonen.

6.5 **Speidersjefens topputmerkelse**

Den høyeste utmerkelsen for speidere i Norges speiderforbund.

Utseende: Stående firkant som programmerkene, men dobbel størrelse. Merket har blå bunnfarge for Stifinnere og grønn bunnfarge for Vandrere. Stifinnermerket har skissen av fjelltoppen Slogen innbrodert. Vandrermaket har skissen av fjelltoppen Stetind innbrodert. Merket er ikke til salgs, men overrekkes sammen med diplom, underskrevet av Speidersjefen.

Plassering: Plasseres på høyre overarm inne i formasjonen til programmerkene.

6.6 **Fordypningsmerker**

Utseende: Fordypningsmerker (patrolje) er runde, lyseblå med grønn kant. Fordypningsmerker (individuelle/speider) er runde, lyseblå med mørkeblå kant. Sjøspeidermerkene og sikkerhetsmerkene er mørkeblå.

Plassering: På høyre overarm, parvis, under programmerkene med avstand mellom merkene.

Fordypningsmerkene kan bæres på speiderdrakten mens man samler til merkesnor. Når man har fått merkesnoren, tas merkene av drakten (du kan ha dem på leirbålskappen). Mens man samler til en ny merkesnor, har man de nye merkene på drakten.

Har man tatt noen av disse merkene, kan de alltid være på speiderdrakten:

- Førstehjelp
- Tolk
- Verdens naturvernmerke
- U-landsmerke
- Høyeste sikkerhetsmerke (sertifikat) for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen

6.7 **Prosjektmerker**

Utseende: Varierende.

Plassering: Høyre arm, fortløpende sammen med fordypningsmerker.

6.8 **Merkesnor**

For markering av gjennomførte fordypningsmerker benyttes følgende merkesnorer:

- 6 merker: Gul og hvit snor.
- 12 merker: Rød og hvit snor.
- 18 merker: Grønn og hvit snor.
- 24 merker: Blå og hvit snor.

Merkesnorene bæres rundt høyre arm på speiderskjorten.

Fordypningsmerkene er et tilbud til de speiderne som ønsker flere utfordringer. Det er derfor ingen krav til hvor mange merker som skal gjennomføres i patruljen og individuelt for å oppnå den enkelte merkesnor.

6.9 **Patruljeførerstriper/assistentstriper**

Utseende: Grå bunn med blå innvevde striper på venstre lomme.

Plassering: Patruljeførerstripene parallelt med lommefolden, midt på feltene, assistentstripen på høyre side av lommefolden. Stripene plasseres slik at spissen på hakene står nedover.

6.10 **Peffkursmerke**

Utseende: Et rundt merke som er tredelt hvor Peff 1 sin del av merket har grønn bakgrunnsfarge. Det har Peff 1 skrevet med blå og hvit skrift, forbundsmerket er i blått. Merket danner nedre halvpart av det totale merket. Peff 2 sin del av merket har blå bakgrunnsfarge. Det har Peff 2 skrevet med hvit og blå skrift. Merke danner øvre halvdel av sirkelen. Når disse to delene er sydd sammen gjenstår det en sirkel hvor det er plass til Peff 3 sin del. Det er det samme merket som brukes til fordypningsmerke Patruljehaik - et rundt merke med grå bakgrunnsfarge, som viser to personer på vandring.

Plassering: Over venstre brystlomme over utfordringen og til høyre for eventuelt sjøspeidermerke og patruljemerke.

7. **DISTINKSJONER FOR ROVERE**

7.1 **Roverklaffer**

Utseende: Grønn bunnfarge med forbundets merke.

Plassering: På skulderklaffene på skjorten.

Burgunder roverklaffer (burgunder bunnfarge med forbundets merke) kan bæres av rovere som har oppnådd minimum 1001 poeng i roverprogrammet.

7.2 **Utfordringen**

Utfordringen kan maksimalt tas seks ganger som Rover.

Utseende: Rund metallpins med burgunder bunnfarge. I midten av pin'en er det avbildet et kompass.

Plassering: Rett over venstre brystlomme.

7.3 **Jeg er beredt - merket**

Tøymerket finnes i to versjoner "jeg er beredt" (bokmål) og "eg er budd" (nynorsk). Rovere bærer "Jeg er beredt" merket eller lederstripen hvis man har verv som leder.

Utseende: Avlangt firkantet merke med teksten "Jeg er beredt"/"Eg er budd" innbrodert.

Plassering: Under forbundsmerket, på venstre skjortelomme, midt på lommefolden.

7.4 **Programmerkene**

Det er 5 programmerker:

Friluftsliv: symbol – slitt turstøvel

Samfunnsengasjement: symbol – jordkloden i en hånd

Vennskap: symbol – leirbålet

Kreativitet: symbol – lyspære/omvendt spørsmålstegn

Livskvalitet: symbol – treet med røttene

Utseende: Stående firkantet merke med burgunder bunnfarge og hvit kontur.

Plassering: På høyre overarm. Merkene sys på slik at de former en omvendt "V" (Λ). Speidersjefens topputmerkelse plasseres i midten av denne formasjonen.

7.5 **Speidersjefens topputmerkelse**

Den høyeste utmerkelsen for rovere i Norges speiderforbund.

Utseende: Stående firkant som programmerkene, men dobbel størrelse. Merket har burgunder bunnfarge for Rovere. Merket har skissen av fjelltoppen Store Skagastølstind innbrodert. Merket er ikke til salgs, men overrekkes sammen med diplom, underskrevet av Speidersjefen.

Plassering: Plasseres på høyre overarm inne i formasjonen til programmerkene.

7.6 **Fordypningsmerker**

Utseende: Fordypningsmerker er runde, ca. 3 cm i diameter, med burgunder kant. Sjøspeidermerkene og sikkerhetsmerkene er mørkeblå.

Plassering: På høyre overarm, parvis under programmerkene med avstand mellom merkene.

Fordypningsmerkene kan bæres på speiderdrakten mens man samler til merkesnor. Når man har fått merkesnoren, tas merkene av drakten (du kan ha dem på leirbålskappen). Mens man samler til en ny merkesnor, har man de nye merkene på drakten.

Har man tatt noen av disse merkene, kan de alltid være på speiderdrakten:

- Førstehjelp
- Høyeste sikkerhetsmerke (sertifikat) for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen

7.7 **Prosjektmerker**

Utsende: Varierende.

Plassering: Høyre arm, fortløpende sammen med fordypningsmerker.

7.8 **Merkesnor**

For å markere gjennomførte fordypningsmerker benyttes følgende merkesnorer:

6 merker: burgunder og svart snor.

12 merker: sølvfarget og svart snor.

18 merker: gullfarget og svart snor.

Merkesnorene bæres rundt høyre arm på speiderskjorten.

8. **DISTINKSJONER FOR LEDERE**

8.1 **Leder**

Under forbundsmerket bærer alle ledere og tillitsvalgte et vannrett bånd tvers over midtfolden av lommen med følgende farge:

1. Assistent i enhet:	Rødt med grenmarkering på skjerfet
2. Leder i enhet:	Grønt med grenmarkering på skjerfet
3. Gruppestyret:	Hvit
4. Gruppeleder:	Hvit med grønn midtstripe
5. Krets-/korpsstyre	
ombud krets/korps:	Fiolet
6. Krets-/korpsleder:	Fiolet med gul midtstripe
7. Faste komiteer, sentrale NSF,	
Forbundskontoret:	Gul
8. Speiderstyret:	Gul med grønn midtstripe
9. Speidersjef:	Gul, grønn, rød

Ledere for sjøspeidere kan på «Devolden» bruke et 5 mm bredt gult bånd rundt hver av skulderklaffene. Høyeste sertifikat for sjøspeidere innen dekk- og maskinlinjen. Bæres på høyre overarm under merkene for grunntreningen.

8.2 Grunntreningen

Utseende: Grunntreningen har tre merker som kan bæres av ledere som har gjennomført TRINN 1 (jeg er beredt), TRINN2 (treningsprogrammet) og TRINN3 (praktisk speiderledelse). TRINN1 har et merke hvor det står TRINN1 med lyseblått på blå bakgrunn og en illustrasjon med en hånd som tar speiderhilsen i hvitt. TRINN2 har et merke hvor det står TRINN2 med lyseblått på blå bakgrunn og en illustrasjon bestående av en trekant, en firkant og en sirkel i hvitt. TRINN3 har et merke hvor det står TRINN3 med lyseblått på blå bakgrunn og speiderliljen i hvitt. Kantene på merkene er i mørkere blått. I bakgrunnen får man når merkene er sydd tett inntil hverandre en speiderlilje.

Plassering: På høyre overarm under skuldersonnen. Har man gjennomført kursene, kan merkene alltid sitte på. Merkene sys på i riktig kursrekkefølge med TRINN1 øverst og TRINN3 nederst.

8.3 Bronseknappen

Bronseknappen kan bæres av de ledere som har gjennomført hele grunntreningen i Norges speiderforbund (dvs. til og med TRINN3).

Utseende: Bronseknapp med forbundsmerket.
Plassering: Erstatte skjorteknappen på høyre lomme.

8.4 10 års tjenestetegn for ledere

Utseende: Rundt metallmerke med nål.
Plassering: Over venstre lomme.

8.5 Forbundets hederstegn

Utseende: Ordensbånd med en applikert båtsmannsknop i grønt på blå bunn, samt tilhørende nål med forbundets merke, kløverliljen, 2,5 cm i tverrmål, utstanset i fargene grønn og blå, emaljert med "gull" markeringer.

Plassering: Ordensbåndet bæres over venstre brystlomme. Nålen bæres over høyre brystlomme.

8.6 Sølvulven

Utseende: En springende ulv av sølv og et tilhørende ordensbånd med et applikert liggende 8-tall som er plassert på et rektangulært bånd.

Plassering: Sølvulven bæres om halsen i et riflet silkebånd som er sammensatt av fargene grønt og blått. Ordensbåndet bæres over venstre brystlomme.

9. TREKLØVER-GILWELL

9.1 Trekløver-knappen

Utseende: Sølvknapp med kløvermerket.
Plassering: Erstatte skjorteknappen (eller bronseknappen) på høyre lomme.

9.2 De som har gjennomført Trekløver-Gilwell Treningen kan bære:

- Gilwellskjerf med knute
- Wood Badge med to Gilwellperler
- Trekløverknappen

9.3 Kursledere i Trekløver-Gilwell treningen bærer:

- Gilwellskjerf med knute
- Wood Badge med fire Gilwellperler
- Trekløverknappen

10. LEDERTRENERE

10.1. Vandrestaven

Oppnevnte ledertrenere med godkjent ledertrenerkurs bærer vandrestaven i sølv.

Plassering: Vandrestaven sys på lederstripen med stavens håndtak mot midten av skjorten.

Vedtatt av Speiderstyret 26. mai 2013